

سرمقاله

ریکا شش؛ چهره متفاوت افغانستان برای منطقه و جهان

سید ضیا دانش

نشست دو روزه «ریکا شش» با حضور نمایندگان عالی رتبه بیش از سی کشور خارجی و چهل سازمان بین المللی روز جمعه در کابل پایان یافت. محور مذاکرات این اجلاس راه همکاری های منطقه ای در استفاده از انرژی و منابع طبیعی، اتصال کشورهای منطقه از طریق راه آهن و بزرگراه ها و تقویت همکاری بین نهادهای خصوصی در زمینه تجارت و صنایع تشکیل میداد. تقویت بنادر، امکانات ترانزیتی و تطبیق پروژه خط آهن بین چین، فیلیپین، تاجیکستان، افغانستان و ایران و پروژه خط آهن بین تاجیکستان، افغانستان و ترکمنستان و همچنین پروژه راه لاجوره که افغانستان را از راه ترکمنستان به دریای خزر، گرجستان و اروپا وصل می کند، از مباحث مطرح در روز نخست این اجلاس بود.

این کنفرانس دو روزه که با میزبانی و طرح های ابتکاری افغانستان تدویر یافته بود، به نظر می رسد دستاوردهای قابل ملاحظه ای برای افغانستان داشته است.

علاوه بر مساله امنیت، نظم، آماده گی های خوب، ارایه طرح های جامع و منظم، مدیریت مناسب و... از دیگر دستاوردهای دولت افغانستان بود و پذیرای خوب و مدیریت عالی این نشست، بدون شک توجه داخلی و جهانی را به دولت افغانستان معطوف خواهد ساخت.

هر چند نشست ریکا های قبلی جز فراهم شدن زمینه نشست های بعدی، دستاورد ملموسی برای افغانستان نداشت اما به نظر می رسد ریکا شش با نشست های قبلی بسیار متفاوت تر بود و دستاوردهای قابل ملاحظه ای برای افغانستان داشته است:

۱- اجتمع و هم گروایی منطقه ای: مهمانان عالی رتبه شرکت کننده ریکا شش در روز دوم کنفرانس تاکید کردند که همکاری های منطقه ای و بدیلی می رسد اقتصاد و امنیت منطقه دارد و افغانستان برای وصل کشورهای منطقه به یکدیگر نقش کلیدی دارد. هر چند با وجود چالشهای فراوان سیاسی از جمله روابط رو به تنش افغانستان و پاکستان، هند و پاکستان... تا هنوز مانع اصلی تحقق همکاری منطقه ای میان کشورهای منطقه از طریق افغانستان بوده است و بسیاری از پروژه های کلان منطقه ای از جمله پروژه کاسا ۱۰۰۰ به تاخیر افتاده است و ولی از لحاظ سیاسی و نظری نمایندگان این کشورها از جمله مشاور امنیت ملی نخست وزیر پاکستان، معاون وزیر خارجه هند، وزیر مالیه ترکمنستان و دیگر مدعوین کنفرانس حمایت خود را از تحقق اهداف این نشست اعلان کردند.

۲- چهاره متقاوت افغانستان برای همسایه ها و جهان: کشورهای همسایه و جهان افغانستان را معمولا با مسایل مانند جنگ و نا امنی، فساد و ضعف مدیریت و... می شناسند و به همین دلیل، مطمئنا نمایندگان این کشورها و سازمان های بین المللی با دلبره و اضطراب و یا بی باوری وارد کابل شدند اما نشست دو روزه ریکا شش راه داد که اگر دولت مردان افغانستان اراده و تعهد به خرج بدهند، قادر هستند چهره دیگری از افغانستان به نمایش بگذارند که مطمئنا مدیریت خوب و امنیت عالی این نشست و روز سه شنبه شده است که مهمانان با سیمایی متفاوت تری افغانستان را ترک کنند.

۳- نزدیکی تر شدن افغانستان به کشورهای منطقه: افغانستان طی سیزده سال گذشته به دلیل وابستگی بیش از حد به کشورهای اروپایی و غربی بخصوص ایالات متحده آمریکا، در همکاری های منطقه ای خود موفقیت چندانی نداشت و با اکثر این کشورها نتوانست رابطه نزدیک و براساس اعتماد مناسب دوجانبه ایجاد کند. اما اکنون به نظر می رسد حکومت با تلاش های مجدانه در صده رفع این نقیصه مهم هست.

۴- تثبیت جایگاه منطقه ای افغانستان: استقبال و حضور نمایندگان عالی رتبه کشورهای منطقه ای و سازمان های بزرگ جهانی در ریکا شش نشان داد که افغانستان اکنون یکی از کشورهای موثر در منطقه است و این مهم تلقی می شود.

۵- اعتماد به نفس ملی: گفتگوی رسانه ها با بخشی از شهروندان نشان میدهد که بخصوص پایتخت نشان از تأمین امنیت خوب طی این دو روز ابراز خوشبینی می کنند و از اینکه مهمانان خارجی افغانستان به سلامتی و آرامش خاطر افغانستان را ترک کرده اند، خرسند هستند. باوجود مثبت و مفید بود ریکا برای افغانستان، با این وجود چالشها و موانع جدی وجود دارد که می توانست از لحاظ عملی مانع تحقق اهداف و فیصله های کشورهای منطقه ای شود. استمرار مداخله همسایه های در امور داخلی افغانستان، استمرار جنگ و نا امنی، تنش دوام دار میان هند و پاکستان، فساد اداری گسترده در افغانستان، مشکلات سیاسی درونی در حکومت افغانستان و... از جمله تهدیدهای هستند که عملا مانع محقق شدن فیصله ها و اهداف ریکا خواهد شد و به همین نمی توان در کوتاه منتظر به ثمر رسیدن وعده های ارایه شده در ریکا شش بود.

حامد کرزی، رئیس جمهور قبلی افغانستان در یک برنامه تلویزیونی طلوع نیوز شرکت کرده بود. او سخنان دستاورد ها، کارکرد های حکومت و رفتار های دوگانه آمریکا در افغانستان و... سخن گفت. به صورت کلی، حامد کرزی از موفقیت های بیش از یک دهه را به پای خود و اداره تحت کنترلش گذاشت و ناکامی ها و نابسامانی ها را به ایالات متحده آمریکا و پاکستان و... نسبت داد. نوشتار کنونی سعی دارد صحبت های حامد کرزی، رئیس جمهور قبلی افغانستان را به بررسی بگیرد. اهمیت آن از آنجا ناشی می شود که او همچنان در سطوح مختلف حکومت و جامعه افغانستان نفوذ دارد و بر کارکرد ها و استراتژی ها و سیاست های حکومت تأثیر گذار است. در عین حال، دوران حکومت حامد کرزی ما بیشترین کمک های اقتصادی را از جامعه جهانی دریافت نمودیم اما کمک ها منجر به توسعه و دگرگونی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در جامعه افغانستان نشد. از این جهت، بازنگری به کارکرد ها و دستاورد های حکومت کرزی برای حرکت به آینده دارای اهمیت اساسی می باشد.

اول: در تمام کشورهای جهان سوم، تئوری توطئه حاکم است. منشاء آن بر می گردد به نوع نگاه انسان جهان سوم به خود و جهان پیرامون خود. انسان جهان سوم خود را انسان کامل می پندارد. این خود بزرگ بینی همراه است با دایره کوچک دانایی و خرد انسان جهان سوم. این هر دو منجر به ایجاد توهم در ذهن انسان جهان سومی می شود. بنابراین، انسان جهان سوم چون در یک توهم بر سر می پرد، ناکامی ها و ناصداتی های زندگی را به دیگرانی نسبت می دهد که فکر می کند آن ها برنامه های برای تصاحب و کنترل خود و کشورش دارد. کشورهای مختلف درگیر در افغانستان بدون شک، برنامه ها و سیاست های برای حضور در افغانستان دارد و ما هم نیازمند به حضور آن ها هستیم. بنابراین، آنچه اهمیت ندارد نه خواست آن ها بلکه نوع بازی سیاسی ما و امتیاز گرفتن از حضور آن ها در افغانستان است. حامد کرزی به خاطر ضعف در بازی سیاسی در آمریکا و دیگر بازیگران به دنبال توطئه و قرار از قبسول و پذیرش شکست در بیش از یک دهه گذشته است. می توان از حامد کرزی این سوال را پرسید که اگر آمریکایی ها به دنبال تضعیف و بنام کردن حکومت کابل بود چرا سالانه میلیاردها دلار به این کشور کمک می کرد. آیا با قطع کمک ها آن ها به مقصود خود دست نمی یافتند. در پشت ناکامی ها و شکست های اداره حامد کرزی هر چه باشد، اما واقعیت این است که در رأس اداره حامد کرزی قرار داشت و ایشان باید بپذیرد که عامل شکست ها و ناکامی

ها نه خارجی ها بلکه اداره و سیاست های خودش بوده است. این فرافکنی و نسبت دادن ناکامی ها نه گری از کار فروبسته ما می گشاید و نه تغییر در ذهنیت مردم افغانستان نسبت به کارکرد اداره و مدیریت تأثیر می گذارد. بهتر آن است با شهامت اخلاقی اشتباهات خود را پذیرفته و اذعان نمایی که هیچ برنامه ای برای رشد و توسعه افغانستان نداشته ای. دوم: حامد کرزی بیش از یک دهه بر افغانستان حکومت کرد اما در این مدت هیچ گاه یک طرح و برنامه و پلان استراتژیک برای توسعه و رشد افغانستان روی دست نداشته است. او اساسا به سیاست و برنامه استراتژیک باور نداشته است. بر همین اساس، رفتارها و برخورد های او بی ثبات بود. نمونه عینی شان رفتار های او با پاکستان بود. در زمانه ای اعلان نمود که به خاطر پاکستان حاضر با آمریکا بیگند. پاکستان را کشور برادر خطاب می کرد اما دیری نمی گذشت که پاکستان دیگر نه برادر بود و نه ارزش آن را داشت که با آمریکا به خاطرش وارد جنگ

شد. بلکه پاکستان یک دشمن تمام عیار برای حامد کرزی بود. بنابراین، حامد کرزی در طول دوران حکومتش در هیچ عرضه سیاست مدون و استراتژیک نداشته است. رفتارها و کنش های او بر اساس حساب و کتاب عقلانی صورت نمی گرفت. مسلم است اداره ای که هیچ سیاست و برنامه مدون و استراتژیک نداشته باشد، شکست می خورد و در خیلی عرضه ها ناکام می ماند. پرواضح است که چنین اداره ای خود عامل ناکامی ها و شکست هاست. بنابراین، شخص حامد کرزی مسئول هدر رفتن میلیاردها دالر کفک جامعه جهانی در افغانستان است. زیرا، اداره او فاقد برنامه و سیاست بوده است. تا هنوز مشخص شده است که وزیران او میلیاردها دالر از پول حکومت به جیب زده اند. برخی از وزراء به خاطر مکاتب، معلمان و دانش آموزان خیالی میلیاردها دالر به جیب زده اند. برخی دیگر نصف دوا مید گمرکات را به جیب زده اند. او باری از ایرانی ها پول گرفته بود و

حامد کرزی؛ از توطئه تا بازگویی واقعیت

علی قادری

که موارد و مثال های ارائه نمایم که نشان ناکامی اداره حامد کرزی باشد زیرا، مردم افغانستان خود می داند که کرزی نتوانست کمک ها را مدیریت نماید و افغانستان به توسعه و نوسازی برساند. در پایان باید این نکته را متذکر شد که با وجود ناکامی های اداره حامد کرزی، او دستاورد های بی بدیل نیز داشته است. آزادی بیان یکی از با ارزش ترین دستاورد های حکومت او می باشد. با این حال، از واقعیت نباید بگذریم و با ذهن متوهم دشمنان خوابیده است که شب و روز برای ناکامی و شکست ما برنامه ریزی می کند. حامد کرزی باید شهامت اخلاقی پذیرش شکست ها را داشته باشد. نسبت دادن به ناکامی ها و شکست ها کفک به حال ما نمی کند. بلکه چشم ما را از دیدن واقعیت توسعه یافته به صورت الکترونیکی درآمده است و با ارائه کارت هایی مشابه کارت بانکی و شارژ ماهانه آن بر اساس وضعیت کاربر تعداد افسراد تحت تکفل، درآمد کل فرد، هزینه های خانواده و غیره) انجام می شود و هنگام خرید مانند عابریاتک ها عمل می کند و هزینه تغذیه افراد از آن کاسته می شود. این سیستم دور از وضعیت ایده آل است، اما همین روش توانسته میلیون ها آمریکایی را بالای خط فقر نگاهدارد. امید است که در آینده نزدیک و با تلاش یکپارچه تمام کشورها، در یک جهان ایده آل، نیازی به ارائه یارانه مواد غذایی وجود نداشته باشد و تنها مشکل اساسی حل مشکل نبود تکنولوژی در کشورهای فقیر جهان برای ارائه این سیستم های پیشرفته به مبنای تکنولوژی باشد که آن نیز با کمی سعی قابل حل شدن خواهد بود.

فقر چیست و چگونه می توان با آن مبارزه کرد؟

منبع / انترنت

داده شده است که فقر چیست و زندگی در فقر چگونه است. فقر در تمام جهان و همه کشورها، چه مدرن و چه در حال توسعه وجود دارد. در معرفی افسراد فقیر از زاویه زیر خط فقر استفاده می شود، اما مسئله ای که وجود دارد این است که آیا فردی که زیر خط فقر آمریکاست با فرد فقیر جنوب صحرائی آفریقا برابر هستند؟ فقر چیست؟ توضیح معنی کلمه فقر کمی دشوار است و آن به این دلیل است که معنی آن بستگی به مکان زندگی، فرهنگ کشور، مردم و عوامل دیگر دارد. برای مثال مردمی که در خانه های کوچک در حومه شهرهای بزرگ جهان مانند نیویورک زندگی می کنند ممکن است در مقایسه با همسایگان خود فقیر باشند، اما در مقایسه با مردم بی بضاعت در محله های فقیرنشین کشورهای در حال توسعه، ممکن است وضعیت مالی آن ها زیاد هم بد نباشد.

با تمام این موارد براساس قوانین کلی می توان فقر را ناتوانی در آزادانه عمل کردن در اکثر مواقع به علت کمبود منابع مالی و یا فرصت برای به دست آوردن آن منابع مالی تعریف کرد. بنا به این تعریف، کسی که در سانس کار می کند تا بتواند هزینه مواد غذایی و اجاره خود را پرداخت کند و کسی که در کشوری دیگر به دلیل دستمزد پایین گرسنه می ماند هر دو از نظر توصیفی فقیر محسوب می شوند و آن هم به دلیل عدم توانایی در انجام آزادانه کارهای مورد نظر می باشد.

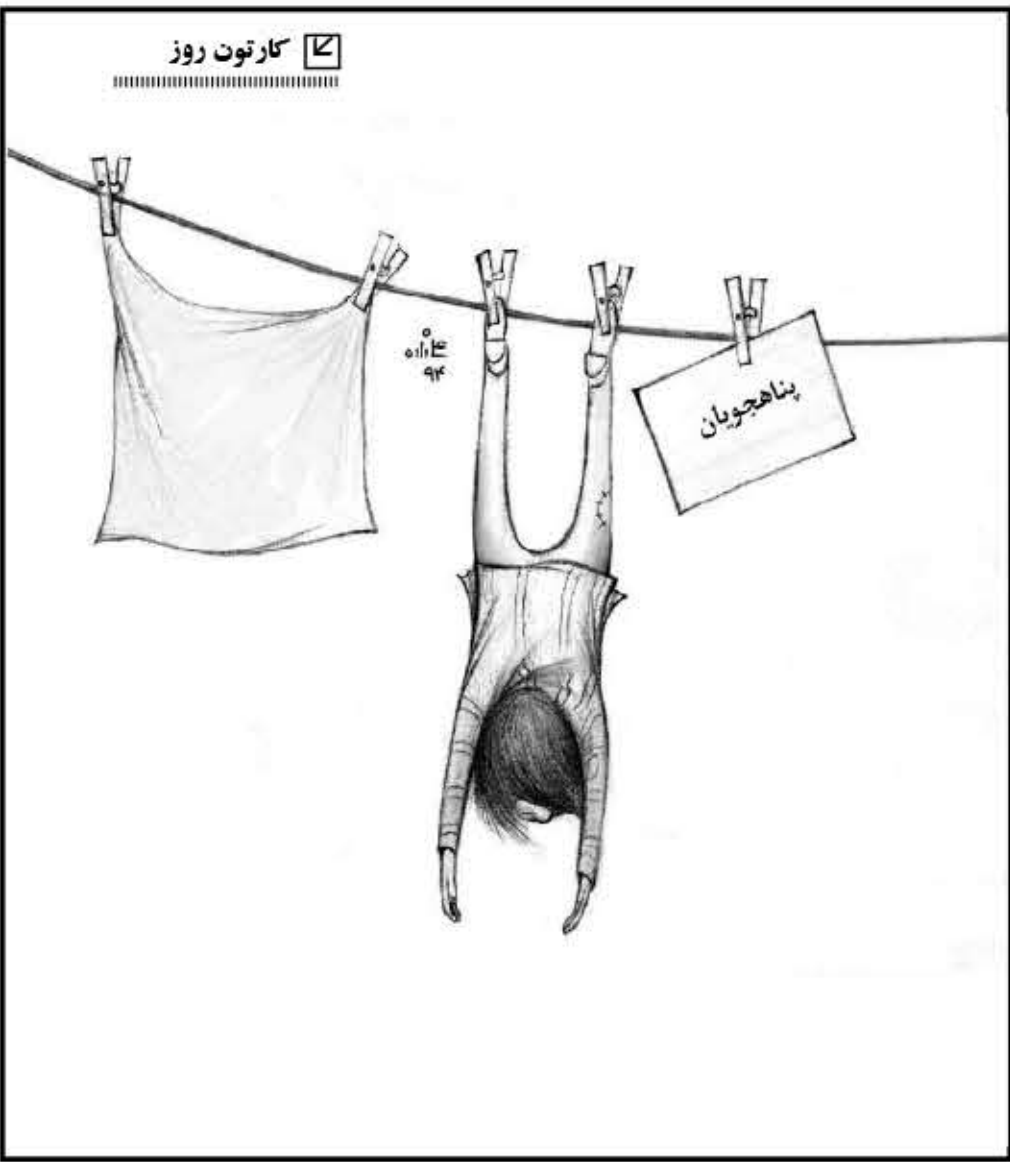
با این وجود که هر دو گروه افراد تعریف شده در بالا فقیر محسوب می شوند، اما گروه دوم که در وضعیت بدتری هستند در اصطلاح «فقر مطلق» به سر می برند و افراد این دسته از تهیه نیازهای اساسی خود مانند غذا، پوشاک، مسکن و غیره ناتوانند. بنا به گزارش بانک جهانی، با وجود اینکه فقر در جهان به آرامی در حال فروکش کردن می باشد، اما تعداد افرادی که با درآمد زیر یک دلار در جهان زندگی می کنند در سال ۲۰۱۵، نزدیک به یک میلیارد نفر خواهد بود. فقر به معنی نداشتن بوجه نیست، بلکه به معنی نداشتن امکان تهیه کردن خواسته ها و

ایجاد آن هستند. در سوی دیگر، سایر کشورها سعی در حذف سیستم هایی که ایجادکننده نابرابری در جامعه هستند، نظیر سرمایه داری، دارند. این گروه معتقد هستند که با محدود کردن سرمایه داری، پول و سرمایه به طور طبیعی به سمت افراد نیازمند هدایت خواهد شد. اما راه حلی که ساده تر عملی خواهد بود، بدبخت کمتری را ایجاد می کند: این است که افرادی که منابع مالی بیشتری در اختیار دارند به افسراد نیازمند کمک کنند. این راه حل «مسیر رفاه اخیریه» می تواند از نظر لجستیکی پیچیده به نظر بیاید اما در کاهش اثرات فقر در کمترین زمان موثر خواهد بود. ارائه سازمان های حمایت از فقرا و ارائه خدمات بهداشتی، مسکن و سایر یارانه مواد غذایی راه حل معقولی برای حل مشکل فقر نیست، اما این تلاش ها می تواند بسیاری از نیازهای این دسته از افراد را رفع کند. کنترل فقر در کشورهای توسعه یافته کشورهای توسعه یافته نیز در مقیاس بزرگی با فقر گلوبال هستند. یک نمونه از افزایش فقر در این مناطق، افزایش اتکا مردم به غذاهای دولتی به منظور ماندن در بالای خط فقر است. رکود اقتصادی جهانی سبب افزایش تقاضا برای برنامه های رفاهی شده است که این امر سبب تغییرات اساسی در برنامه های

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتورست: خالق علی زاده

دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
مسئول وب سایت: مهدی صالحی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

افغانستان
The Daily Afghanistan

Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Print and Online Magazine